

VISUOTINIS LOD NARIŲ SUSIRINKIMAS, 21-22/03/2015, Kaunas

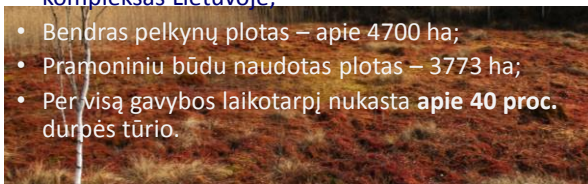
Lietuvos pažleistų durpynų tvarkymas įgyvendinant Tyrulių PAST atkūrimo darbus – projekto eiga ir problemos

Gintaras Riauba
Biologas-ekspertas

- Tyrulių pelkė – unikalus pelkinių ekosistemų kompleksas Lietuvoje, savo užimamu plotu nusileidžiantis tik Čepkelių ir Žuvinto šlapžemių teritorijoms;
- Tai didžiausias išekspluatuotas pelkinis kompleksas Lietuvoje;

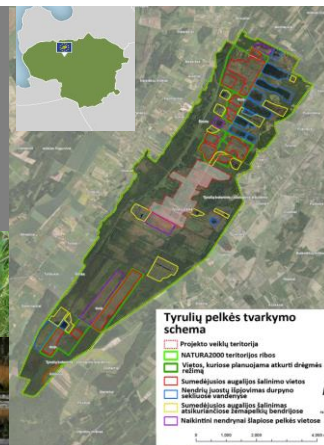
- Bendras pelkynų plotas – apie 4700 ha;
- Pramoniniu būdu naudotas plotas – 3773 ha;
- Per visą gavybos laikotarpį nukasta apie 40 proc. durpės tūrio.

- Pagrindinis projekto tikslas – pagerinti Tyrulių pelkės Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) tikslinių rūšių – didžiųjų baublių (*Botaurus stellaris*), švygždų (*Porzana porzana*) ir pilkųjų gervių (*Grus grus*) – bei joms svarbių buveinių būklę bei padidinti šioms rūšims tinkamų buveinių plotus išekspluatuotose Tyrulių pelkės dalyse, atstatant pelkinių ekosistemų atsikūrimui palankų hidrologinį režimą, taip pat mažinant nendrynų ir sumedėjusios augalijos plotus.
- Projektas įgyvendinamas: 2013-2017 m.

- Projekto teritorija – 3.699 ha
- Valstybinis botaninis-zoologinis draustinis (nuo 1992);
- Paukščių apsaugai svarbi teritorija / PAST / Natura2000 (nuo 2004):

- Didysis baublys (*Botaurus stellaris*)
- Švygžda (*Porzana porzana*)
- Gervė (*Grus grus*)

Numatomi rezultatai:

- Hidrologinis režimas bus atkurtas ne mažesniame nei 400 ha plote;
- Atvirų durpyno plotų pelkinės buveinės tvarkomos – ne mažesniame nei 500 ha plote;
- Vykdomas buveinių tvarkymas paspartins pelkėdaros procesą.

Taip pat siekiama:

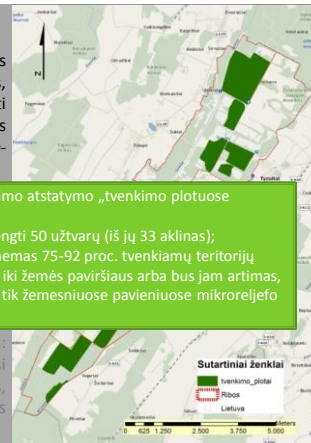
- Mažinti paukščių trikdymą;
- Sumažinti galimų gaisrų keliamas grėsmes;
- Informuoti visuomenę.

Svarbiausios veiklos:

- Sausinimo kanalų patvenkimas įrengiant paprastas užtvankas, kuriomis siekiama atkurti pelkėdarai palankų drėgmės režimą (daugiau kaip 500 ha; 20-30 užtvankų);

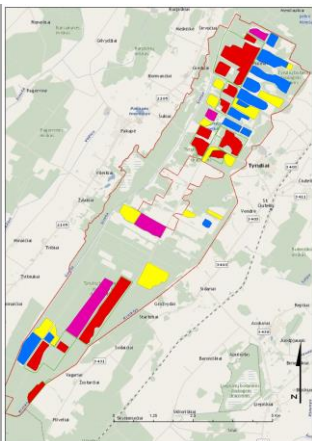
- 2014 m. parengtas hidrologinio režimo atstatymo „tvenkimo plotuose“ projektas;
- Tvenkiamuose plotuose siūloma įrengti 50 užtvary (iš jų 33 akliniai);
- Įrengus užtvarys pagal siūlomas schemas 75-92 proc. tvenkiamų teritorijų plote grūntinio vandens lygis pakils iki žemės paviršiaus arba bus jam artimas, o atviro vandens telkiniai susidarys tik žemesniuose pavieniuose mikroljefo plotuose.

- Priešgaisrinės saugos gerinimas: vietos kelių remontas, lankymosi jautriais periodais ribojimas, užtvindymas (trys skirtingos veiklos).

Svarbiausios veiklos:

- Sausinimo kanalų patvenkimas įrengiant paprastas užtvankas, kuriomis siekiama atkurti pelkėdarai palankų drėgmės režimą (daugiau kaip 500 ha; 20-30 užtvankų);
- Sumedėjusios augalijos šalinimas (keletas veiklų skirtinguose plotuose);
- Tinkamas nendrynų tvarkymas siekiant sumažinti bendrą jų plotą ir padidinti buveinių talpą (dvi veiklos);
- Priešgaisrinės saugos gerinimas: vietos kelių remontas, lankymosi jautriais periodais ribojimas, užtvindymas (trys skirtingos veiklos).

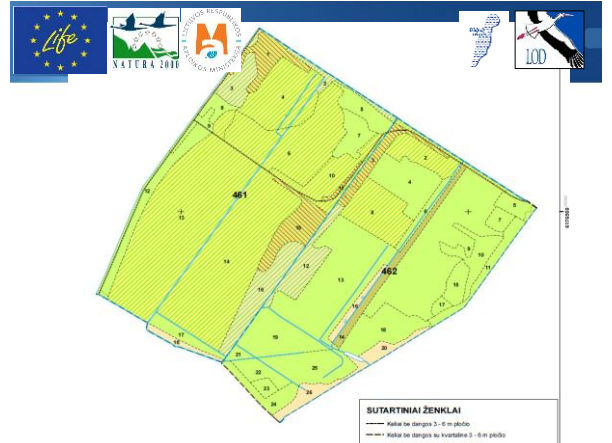
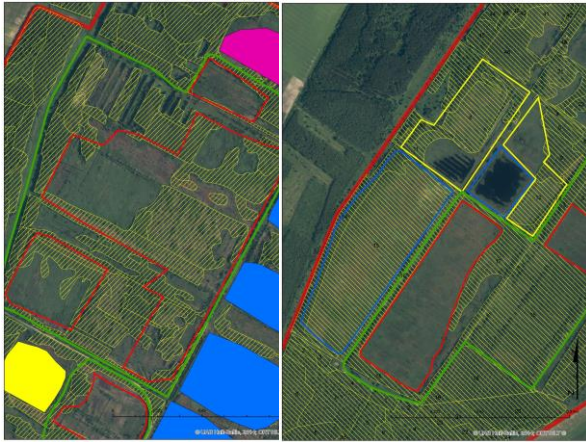

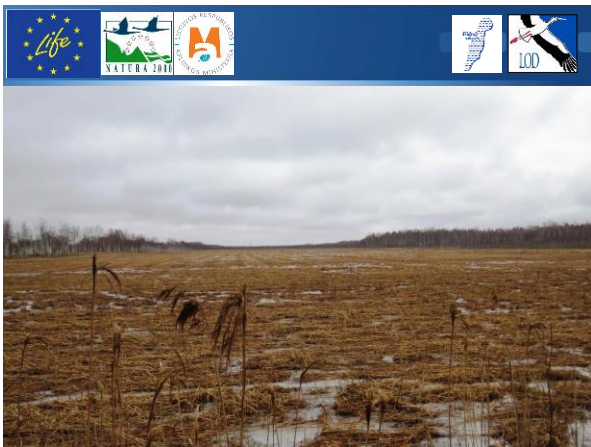
Problemos:

- Negalima sumedėjusios augalijos šalinti miško sklypuose;
- Negalima hidrologinio režimo atkurti jei tai neigiamai paveiks miško sklypus (tvenkimo plotuose yra 335 ha miško skl.);
- Ekstremalios sąlygos, priklausomybė nuo oro sąlygų;
- Kita...

Sprendimai:

- Tvarkymo plotų keitimas, Miškotvarkos projekto tikslinimas;
- Kiti administraciniai sprendimai..

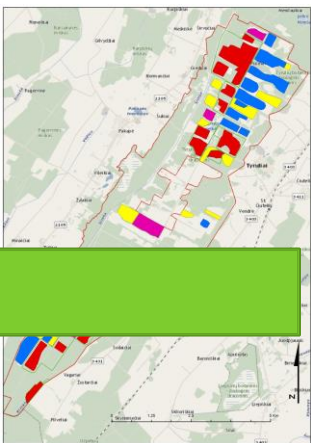
Svarbiausios veiklos:

- Sausinimo kanalų patvenkimas įrengiant paprastas užtvankas, kuriomis siekiama atkurti pelkėdarai palankų drėgmės režimą (daugiau kaip 500 ha; 20-30 užtvankų);
- Sumedėjusios augalijos šalinimas (keletas veiklų skirtinguose plotuose);

2014 metais atlikta:

- C2 veikla – 77 ha
- C4 veikla – 42 ha
- C5 veikla – 26 ha

- Priešgaisrinės saugos gerinimas: vietos kelių remontas, lankymosi jautriais periodais ribojimas, užtvindymas (trys skirtingos veiklos).

Svarbiausios veiklos:

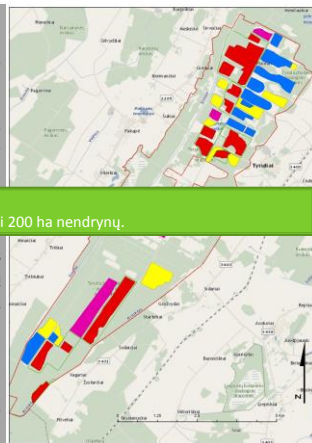
- Sausinimo kanalų patvenkimas įrengiant paprastas užtvankas, kuriomis siekiama atkurti pelkėdarai palankų drėgmės režimą (daugiau kaip 500 ha; 20-30 užtvankų);

2014 metais atlikta:

- C3 veikla – 25 ha juostų daugiau nei 200 ha nendrynų.

- Tinkamas nendrynų tvarkymas siekiant sumažinti bendrą jų plotą ir padidinti buveinių talpą (dvi veiklos);

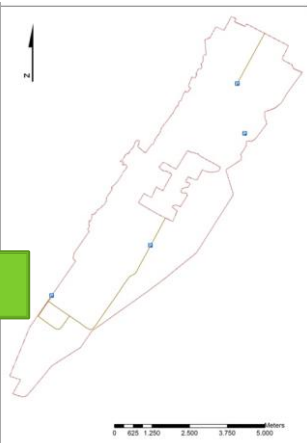
- Priešgaisrinės saugos gerinimas: vietos kelių remontas, lankymosi jautriais periodais ribojimas, užtvindymas (trys skirtingos veiklos).

Svarbiausios veiklos:

- Sausinimo kanalų patvenkimas įrengiant paprastas užtvankas, kuriomis siekiama atkurti pelkėdarai palankų drėgmės režimą (daugiau kaip 500 ha; 20-30 užtvankų);
 - Sumedėjusios augalijos šalinimas (keletas veiklų skirtinguose plotuose);
- 2014 metais atlikta:
- Sutvarkyta apie 4 km kelių;
 - Įrengtos kelių 4 užtvartos.
- Priešgaisrinės saugos gerinimas: vietos kelių remontas, lankymosi jautriais periodais ribojimas, užtvindymas (trys skirtingos veiklos).

2015

Metai Tyrulini pelkėje

PROJEKTAS „LIFE2014 PAŽEIDUSI ŽUVYBŲ TINKAMUMAS, GYVENDAMŲ TYRULINIŲ PAŲ APLINKOJIMAS“

www.tyridai-lit.lt